

# TURINYS

PRATARMĖ / 7

1 TEMA: ŽYMAUSIOS MUZIKINIO UGDYMO VAKARŲ EUROPOJE SISTEMOS: NUO GVIDO ARECIEČIO IKI XX A. / 10

Gvido Arciečio notacijos ir solmizacijos sistema / 11

Muzikinio ugdymo naujaisiais laikais raidos bruožai / 12

Ž. Ž. Ruso muzikinio ugdymo sistema / 14

*Galeno-Pari-Ševė* metodas / 16

J. H. Pestalocis apie muzikos mokymą patyrimu / 18

S. Glover ir Dž. Kiorveno muzikinio ugdymo metodai / 19

Muzikinis ugdymas XIX a. pab. – XX a. pr. / 24

*Laisvalaikio skaitiniai* / 25

*Žodynelis* / 28

*Literatūra* / 28

*Savitikros testas* / 29

*Praktinės užduotys* / 31

2 TEMA: LIETUVOS MUZIKINIO UGDYMO SISTEMŲ CHARAKTERISTIKA / 32

2.1. Muzikinio ugdymo raida Lietuvoje iki 1990 metų / 32

2.1.1. Muzikinio ugdymo Lietuvos mokykloje raidos ypatumai iki 1918 metų / 33

2.1.2. Muzikinis ugdymas 1918–1940 metais / 36

2.1.3. Sovietinio laikotarpio (1940–1990) muzikinio ugdymo Lietuvoje apžvalga / 38

2.2. E. Balčyčio kompleksinio muzikinio ugdymo sistema / 39

2.2.1. Muzikinio ugdymo tikslas ir uždaviniai / 39

2.2.2. Muzikinio ugdymo principai / 40

2.2.3. Apie kitus sistemos principus ir rekomendacijas / 42

2.2.4. Muzikinio ugdymo turinys / 43

2.2.5. Metodinės nuostatos / 45

2.3. Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklos muzikinio ugdymo bendrosios programos ir išsilavinimo standartai / 46

*Žodynelis* / 47

*Literatūra* / 47

*Savitikros testai* / 48

*Savitikros klausimai* / 49

*Praktinės užduotys* / 49

3 TEMA: EMILIO ŽAKO-DALKROZO MUZIKINIO-RITMINIO UGDYMO SISTEMA / 51

3.1. Dalkrozo metodo raida / 51

3.2. Metodologiniai pagrindai / 54

3.3. Euritmija / 55

3.4. Solfedžiavimas / 57

3.5. Improvizacija / 58

3.6. Dalkrozo metodo taikymas muzikinio ugdymo sistemoje / 59

3.6.1. Muzikinė medžiaga / 59

3.6.2. Erdvė, įranga, apranga / 59

3.6.3. Pamokos planavimas / 60

*Laisvalaikio skaitiniai / 64*

*Žodynėlis / 66*

*Literatūra / 66*

*Savitikros klausimai / 67*

*Praktinė užduotis / 67*

4 TEMA: KARLO ORFO MUZIKINIO UGDYMO SISTEMA, I / 68

4.1. Apie muzikos pedagogą Karlą Orfą / 68

4.2. K. Orfo muzikinio ugdymo sistema „Mokykla“: raida ir metodologiniai pagrindai / 69

4.3. Orfo sistemos procesas / 71

4.3.1. Muzika / 71

4.3.2. Kalba / 72

4.3.3. Judesys / 73

4.3.4. Improvizacija / 74

*Literatūra / 76*

5. TEMA: KARLO ORFO MUZIKINIO UGDYMO SISTEMA, II / 77

5.1. Orfo instrumentai / 77

5.1.1. Skambantys gestai – kūno perkusija / 78

5.1.2. Ritminiai mušamieji instrumentai / 81

5.1.3. Toniniai mušamieji instrumentai / 83

5.2. Mokomoji medžiaga / 85

5.3. Orfo metodo taikymas muzikinio ugdymo sistemoje (pamokos planavimas, muzikinė medžiaga, fizinė aplinka, erdvė, įranga ir apranga) / 87

*Laisvalaikio skaitiniai / 90*

*Literatūra / 94*

*Savitikros klausimai / 94*

*Praktinė užduotis / 94*

6 TEMA: ZOLTANO KODAJAUS MUZIKINIO UGDYMO SISTEMA, I / 95

6.1. Zoltano Kodajaus gyvenimas ir veikla / 95

6.2. Kodajaus metodas / 97

6.2.1. Kodajaus metodo istorija / 97

6.2.2. Kodajaus muzikinio ugdymo sistemos metodologiniai pagrindai / 98

6.2.3. Pagrindiniai pedagoginiai principai / 101

6.3. Kodajaus metodo priemonės / 102

6.3.1. *Tonika Sol-fa* (arba kintamojo *Do*) sistema ir reliatyvioji solmizacija / 102

6.3.2. Ritminiai skiemenys / 105

6.3.3. Ritmas ir notacija / 106

6.3.4. Rankų ženklai / 106

6.3.5. Mokomoji medžiaga / 108

*Literatūra / 109*

*Žodynis / 109*

*Savitikos klausimai / 109*

*Praktinė užduotis / 110*

## 7 TEMA: ZOLTANO KODAJAUS MUZIKINIO UGDYMO SISTEMA, II / 111

7.1. Kodajaus metodo taikymas muzikinio ugdymo sistemoje / 111

7.1.1. Pedagoginio proceso struktūra / 111

7.1.2. Mokymo seka / 113

7.1.3. Reikalavimai mokytojui / 120

7.1.4. Fizinė aplinka, erdvė, įranga / 121

7.1.5. Pamokos planavimas / 122

7.1.6. III klasės Kodajaus pamoka / 122

*Žodynis / 129*

*Literatūra / 129*

*Savitikos klausimai / 130*

*Praktinė užduotis / 130*

## 8 TEMA: ŠINICHI SUZUKIO MUZIKINIO UGDYMO SISTEMA / 132

8.1. Apie Šinichį Suzukį / 132

8.2. Suzukio metodo istorija / 133

8.3. Suzukio muzikinio ugdymo metodologiniai pagrindai / 134

8.3.1. Kas yra Suzukio metodas? / 134

8.3.2. Š. Suzukio muzikinio ugdymo tikslai / 134

8.3.3. Š. Suzukio ugdymo filosofija / 135

8.3.4. Suzukio metodas „Talento ugdymas“ / 138

8.4. Suzukio muzikos mokymo metodikos bruožai / 140

8.4.1. Ankstyvasis ugdymas / 140

8.4.2. „Motinos kalbos“ metodas. Kartojimas / 141

8.4.3. Š. Suzukio mokymo technika. Fizinė aplinka / 141

8.4.4. Muzikinės veiksenos / 142

8.4.5. Tėvų įtraukimas. Teigiama aplinka / 143

8.4.6. Individuali ir grupinė veikla / 143

8.5. Ugdymo turinys. Repertuaras / 144

8.6. Suzukio muzikinio ugdymo sistemos plėtra pasaulyje ir Lietuvoje / 145

8.7. Kritika ir atsiliepimai / 145

*Literatūra / 146*

*Savitikos klausimai / 146*

*Praktinės užduotys / 147*

## 9 TEMA: MARIJOS MONTESORI MUZIKINIO UGDYMO SISTEMA / 148

9.1. Apie Mariją Montesori / 148

9.2. Montesori muzikinio ugdymo sistemos ištakos / 150

- 9.3. Montesori muzikinio ugdymo metodologiniai pagrindai / 151
- 9.4. Montesori parengtoji aplinka / 153
- 9.5. Reikalavimai pedagogui / 155
- 9.6. Montesori tylos pamoka / 156
- 9.7. Muzikinės veiksenos Montesori muzikinio ugdymo sistemoje / 156
  - 9.7.1. Garsų pasaulio pažinimas / 156
  - 9.7.2. Ritmas ir ritminė gimnastika / 158
  - 9.7.3. Grojimas muzikos instrumentais / 159
  - 9.7.4. Dainavimas / 160
  - 9.7.5. Muzikos klausymasis / 161
  - 9.7.6. Montesori varpeliai ir muzikinės klausos lavinimas / 162

*Literatūra / 163*

*Savitikros klausimai / 164*

*Praktinė užduotis / 164*

## 10 TEMA: KITOS MUZIKINIO UGDYMO SISTEMOS / 166

- 10.1. Edvino Gordono muzikos mokymosi teorijos charakteristika / 166
  - 10.1.1. Apie Edviną Gordoną / 166
  - 10.1.2. E. Gordono muzikos mokymosi teorijos bruožai / 168
  - 10.1.3. Muzikinio lavinimo procesas / 169
  - 10.1.4. Kas yra muzikinės galimybės? / 171
  - 10.1.5. Lavinamieji ir stabilieji muzikiniai gabumai / 173
- 10.2. Dmitrijaus Kabalevskio muzikinio ugdymo koncepcijos bruožai / 173
  - 10.2.1. Muzikinio ugdymo tikslas ir uždaviniai / 174
  - 10.2.2. Didaktiniai principai / 174
  - 10.2.3. Muzikinio ugdymo metodai / 175
  - 10.2.4. Kai kurios kritinės pastabos / 176

*Laisvalaikio skaitiniai / 177*

*Žodynėlis / 180*

*Literatūra / 181*

*Savitikros klausimai / 181*

*Praktinės užduotys / 182*

## BAIGIAMOJI UŽDUOTIS / 183

ATSAKYMAI / 184

LITERATŪRA / 199